

20 DE JUNY

SIGUEM REFUGI

PER UN MÓN SENSE CAMPS

GUIA DE RECURSOS SOBRE MIGRACIONS I ASIL PER A CENTRES EDUCATIUS

FONS CATALÀ
DE COOPERACIÓ
AL DESENVOLUPAMENT

20 DE JUNY

SIGUEM REFUGI

PER UN MÓN SENSE CAMPS

La crisi d'Ucraïna demostra que el refugi és un dret, i l'acollida digna, una obligació

#SiguemRefugi
siguemrefugi.org

ÍNDEX:

INTRODUCCIÓ	1
FONS CATALÀ DE COOPERACIÓ	2
OBJECTIUS I CONTINGUTS	3
LITERATURA	4 a 9
AUDIOVISUALS	10 a 15
ALTRES PROJECTES	16 a 21
LLISTES I RECURSOS JA CREADES	21

INTRODUCCIÓ

Aquesta guia és un recull de recursos per a escoles i centres educatius en matèria de **migracions, dret a l'asil i antiracisme**. S'emmarca dins de la campanya ***Siguem refugi*** impulsada pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, que segueix la línia de treball de l'entitat en la tasca de visibilitzar i denunciar les condicions de vida precàries i el tractament immoral que reben milions de persones refugiades i desplaçades al món per no tenir accés a vies legals i segures que els permetin migrar amb dignitat.

El conflicte d'Ucraïna ha demostrat que l'origen de les persones en moviment determina els seus drets a les fronteres i que és possible brindar protecció internacional a la població refugiada quan hi ha voluntat política. Malauradament, això no està passant a tot arreu i actualment ja s'ha superat la xifra de 100 milions de persones desplaçades forçoses al món, i encara n'hi ha milers encallades en condicions inhumanes a Grècia, al corredor dels Balcans, a la frontera de Bielorússia amb Polònia, a Iran i Pakistan, al Líban, a Palestina, a les Illes Canàries, Ceuta i Melilla, a l'Àfrica Sudsahariana, a la frontera de Mèxic amb els EUA i Centreamèrica... però són crisis oblidades.

El Fons Català de Cooperació al Desenvolupament és una organització creada el 1986 i formada per més de 200 ajuntaments i altres ens supralocals, que destinen una part del seu pressupost a finançar accions de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat Internacional. Aquesta xarxa municipalista catalana té com a missió defensar, promoure i contribuir a la millora de la cooperació al desenvolupament, així com articular la solidaritat local amb altres municipis i pobles del món, i assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

OBJECTIUS I CONTINGUTS

La present guia conté recursos literaris, audiovisuals i pedagògics per a compartir amb l'alumnat i els equips docents amb la voluntat d'establir converses, debats i reflexions respectuoses vers el fet migratori i la diversitat de la societat en els espais educatius.

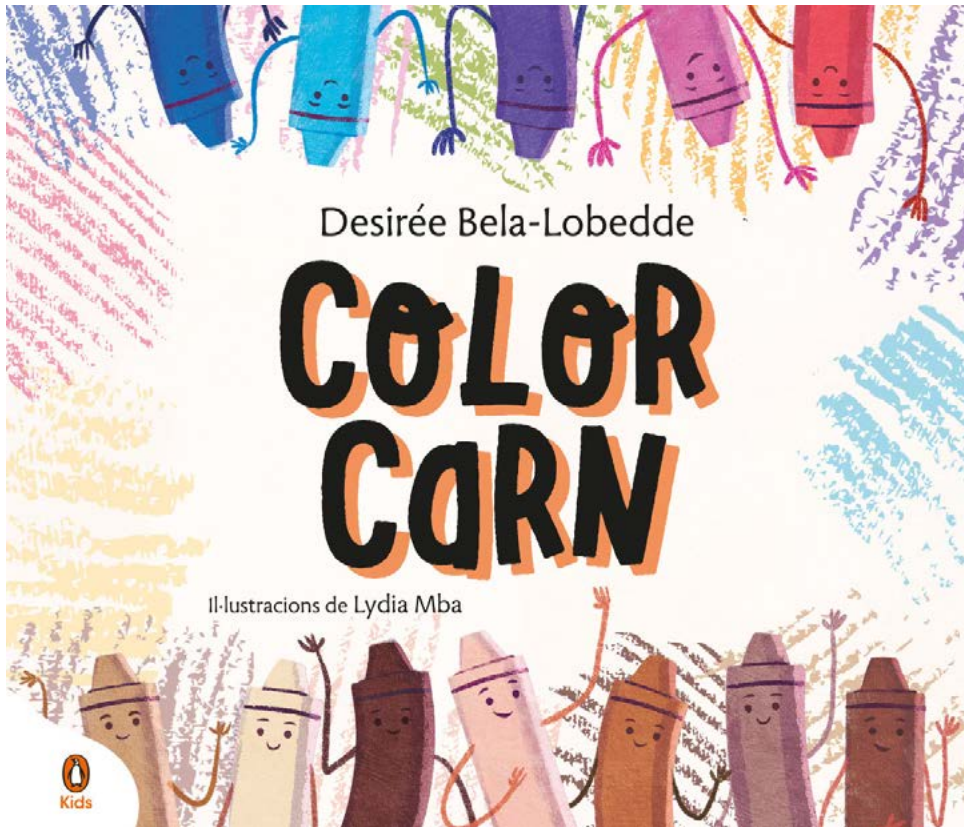
A través de llibres, contes, curts, documentals, reportatges, jocs i activitats grupals es vol ampliar el ventall de recursos ja existents a les aules per tal d'incorporar o aprofundir en una mirada crítica cap a les polítiques migratòries existents i els discursos d'odi.

Amb els continguts d'aquesta guia s'espera poder oferir una fotografia prou ampla de què s'està fent en l'àmbit pedagògic, periodístic, literari, fotogràfic, etc. per tal de contribuir a aquest doble objectiu comentat anteriorment.

Alguns recursos i activitats estan pensats per a un públic infantil i d'altre juvenil, però el que tenen en comú és que inclouen les veus o experiències de les persones protagonistes que han viscut de primera mà la discriminació o el racisme, les polítiques migratòries, els entrebancs burocràtics o la vida als camps de persones refugiades. Apareixen, ja sigui en forma de testimoni o en forma de font, fet que fa augmentar el valor dels continguts. També s'inclouen guies i recomanacions i activitats que estan pensades, realitzades o recomanades per persones migrades i/o racialitzades.

LITERATURA

Color Carn, de Desirée Bela-Lobedde, 2022 (a partir de 4 anys)

El mar té molts tons de blau. I si no existeix un únic color carn? Arriba el primer dia d'escola i tots els colors estan molt il·lusionats: per fi sortiran de la caixa i podran pintar els dibuixos dels infants! Color Groc pintarà el sol d'estiu, Color Blau la mar i les ones, Color Vermell un cotxe rapidíssim... I Color Carn? En aquesta entranyable història, la canalla aprendrà que hi ha mil i un tons de pell i que existeixen tants colors com realitats. Escrit per Desirée Bela-Lobedde i il·lustrat per Lydia Mba, amb aquest conte els nens i nenes creixeran en la tolerància i celebraran que tothom som igual de diferents.

Comprar conte: <https://www.penguinllibres.com/contes-a-partir-de-4-anys/288501-ebook-color-carn#>

Els colors de la nostra pell, Karen Katz, 2008 (6-12 anys)

Lena és una nena de set anys. La seva mare és pintora i li vol ensenyar que al món hi ha moltes tonalitats de pell diferents, que no sols hi ha un color marró. Mentre passegen pel barri es van trobant a diferents coneguts, cadascun amb un to de pell diferent, que aniran comparant amb diferents aliments i altres coses quotidianes. Quan acaben el passeig, la Lena s'ha adonat de la varietat de colors i decideix plasmar-lo en uns retrats de totes les persones que han vist al llarg del seu recorregut.

Comprar llibre: <https://clientes.oxfamintermon.org/editorial-infantil/2672-els-colors-de-la-nostra-pell.html>

***Hija de inmigrantes*, de Safia El Aaddam, 2022 (+12 anys)**

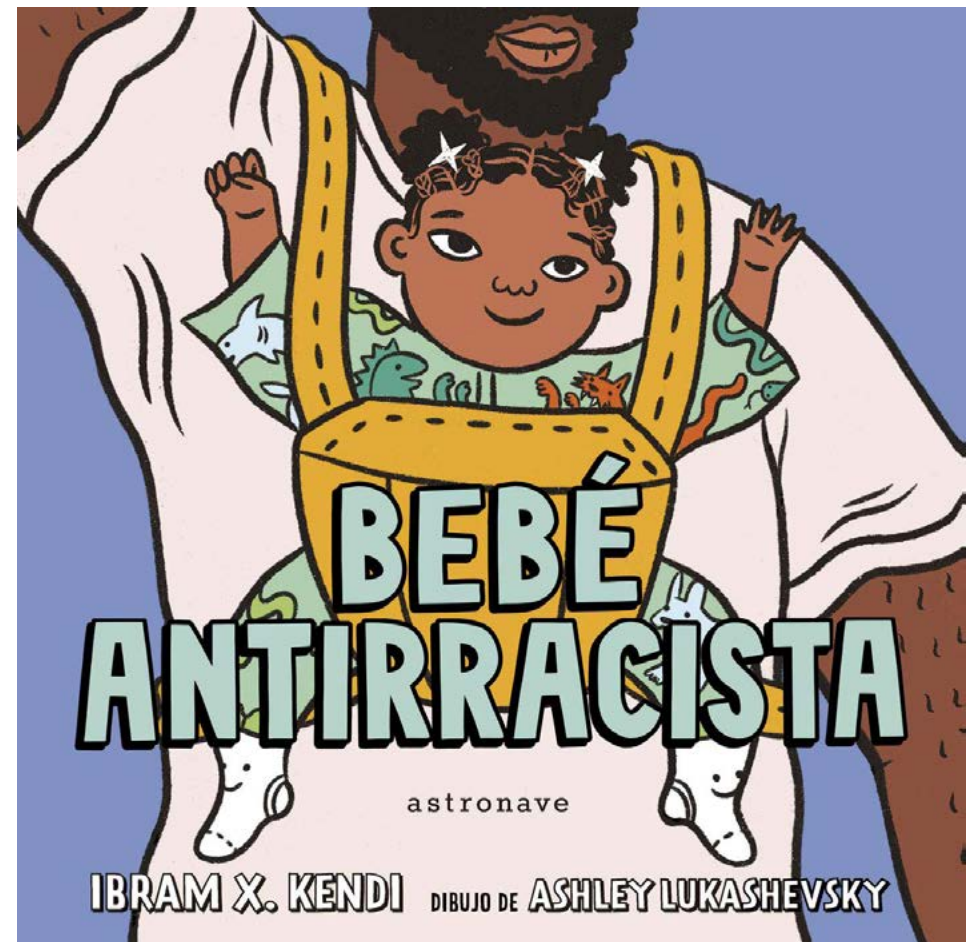
Capítol a capítol d'aquesta història, Lunja anirà creixent en edat i fortalesa. Viatjarem amb ella al despatx de la seva psicòloga i a descobrir l'origen dels seus problemes mentals. Amb cada paraula, anirà reconciliant-se amb la seva identitat i encarant les dificultats que la van marcar de nena perquè uns altres no hagin de reviure la seva història, la de tantes i tants fills d'immigrants. Amb aquesta novel·la, l'autora posa sobre la taula la salut mental i com s'agreuja per la seva condició de filla d'immigrants i racialitzada d'origen africà. *Hija de inmigrantes* relata la història d'una nena que creix en un petit poble de Catalunya, sent filla i part d'una de les poques, úniques, famílies migrants de la zona.

Comprar llibre: <https://www.penguinlibros.com/es/tematicas/281708-libro-hija-de-inmigrantes-9788417605919>

***Bebé antirracista*, Ibram X. Kendi, 2020 (0-6 anys)**

Segueix els nou passos de *Bebé Antirracista* per a construir un món més equitatiu. Amb unes il·lustracions audaces i un text reflexiu però amè, el llibre presenta al públic el poder de l'antiracisme, a més de proporcionar el llenguatge necessari per a començar converses crítiques en edats primerenques.

Informació sobre el llibre: <https://www.editorialastronave.com/item/es/541-bebe-antirracista>

***Tan sols viure*, de Sara Montesinos i Martí Albesa (Agència Talaia), 2020 (+12 anys)**

“I ja està, tan sols viure i ajudar la família”, deia l’Aziz en una entrevista. Possiblement, aquestes tres paraules, tan sols viure, siguin la resposta més clara i sincera. Malgrat tot, rere la incòmoda pregunta hi ha un dret sovint invisible. *Tan sols viure* és un crit de valentia i esperança, és un crit a la lluita i l’esforç per una vida millor. És un crit pel dret a migrar. Milers de joves han arribat a pobles i ciutats d’arreu després d’un llarg viatge durant la infància o l’adolescència. Sense referents familiars i perseguint un somni que no ha acabat sent el que imaginaven, o han apostat tot exercint el seu dret a la vida.

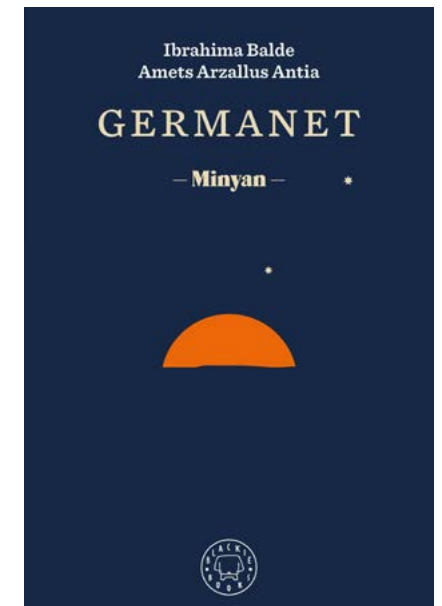
Tan sols viure és la primera eina pedagògica per treballar a escoles i instituts el fenomen dels joves que migren sols durant la infància, per acostar l’alumnat a una realitat tan propera i invisible. El llibre ha estat escrit a partir d’entrevistes realitzades a Catalunya, l’Estat espanyol, Melilla i el Marroc. En total són 10 històries de joves que han migrat sols durant la infància o l’adolescència, explicat amb diverses tècniques narratives.

Comprar llibre: <https://www.pageseditors.cat/ca/tan-sols-viure.html>

***Germanet - Minyan*, Ibrahima Balde i Amets Arzallus Antia, 2021 (+12 anys)**

Aquesta història comença així: “Sóc a Europa, però jo no volia venir a Europa”. Ibrahima Balde va néixer a Guinea, però va haver de marxar de casa seva per anar a buscar el seu germanet. Ell no anava perseguint cap somni. Ho va deixar tot enrere per trobar la persona que més estimava. Una mirada ingènua, castigada, arravatadament poètica i, en definitiva, única. La de qui ho ha patit tot i, això no obstant, té el poder de convertir-ho en alguna cosa útil. En alguna cosa bella.

Comprar llibre: <https://blackiebooks.org/catalogo/germanet>

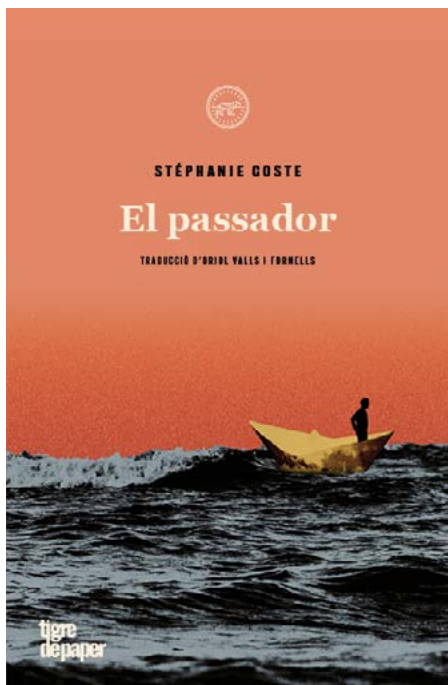

***La maternitat d'Elna*, Assumpta Montellà, 2005 (+12 anys)**

La maternitat d'Elna descobreix un dels capítols més dramàtics, tendres i desconeguts de la nostra postguerra. Entre 1939 i 1944, la suïssa Elisabeth Eidenbenz va salvar la vida de 597 infants. Eren els fills i filles de les exiliades catalanes i espanyoles que malvivien en condicions penoses en els camps de persones refugiades republicans de Sant Cebrià de Rosselló, Argelers i Ribesaltes, i que van tenir la sort de ser acollides a la maternitat que va crear Eidenbenz.

Quan *La maternitat d'Elna* es va publicar per primera vegada al 2005, ningú s'imaginava que es convertiria en un dels llibres més venuts de la història recent de Catalunya i en un fenomen social que ha transcendit fronteres, llengües i formats, era només un somni. Avui, *La maternitat d'Elna* s'ha adaptat al teatre i al cinema, és lectura recomanada d'escoles i instituts, s'ha traduït al castellà, al francès i al xinès, i és un dels llibres més recomanats i estimats pels lectors catalans. Gràcies a la incansable tasca de la historiadora Assumpta Montellà, nous testimonis i noves veus s'han atrevit a donar a conèixer les seves històries, i desenes de pares i mares han donat el nom d'Elna a les seves filles en honor a la Maternitat.

Comprar llibre: <https://www.arallibres.cat/catalog/la-maternitat-delna>

***El passador*, Stéphanie Coste, 2022 (+12 anys)**

“A la vora de l'aigua, les restes d'un bot esventrat vomiten munts d'algues negroses. Detecto un tros de joguina rosa atrapat a dins. Una ràfega de vent aixeca el magma i deixa veure una cara de nina. Les algues m'evocuen unes bestioles immundes que ho haurien devorat tot excepte aquest cap de plàstic. Una nova ventada s'endú unes bosses més enllà. Semblen globus punxats de tots els colors provinents d'una festa. Un núvol vingut d'enlloc amaga el sol i em recorda la tempesta prevista. Que no remugui els dos dies següents. Si el vaixell ha de sotsobrar, que sotsobri a davant”

Quan de l'esperança algú n'ha fet, com diu en Seyoum amb cinisme, el seu fons de comerç, quan s'ha convertit en un dels passadors més grans de la costa líbia, i quan té el cervell devorat pel cat i l'alcohol, encara és capaç de tenir humanitat?

A través dels destins creuats d'aquests migrants i del seu botxí, Stéphanie Coste dibuixa una gran crònica de la història d'un continent desfigurat. La seva escriptura, d'una força inaudita, tallada amb cisell en un ritme panteixant, ens arrossega al més profund de la bogeria humana.

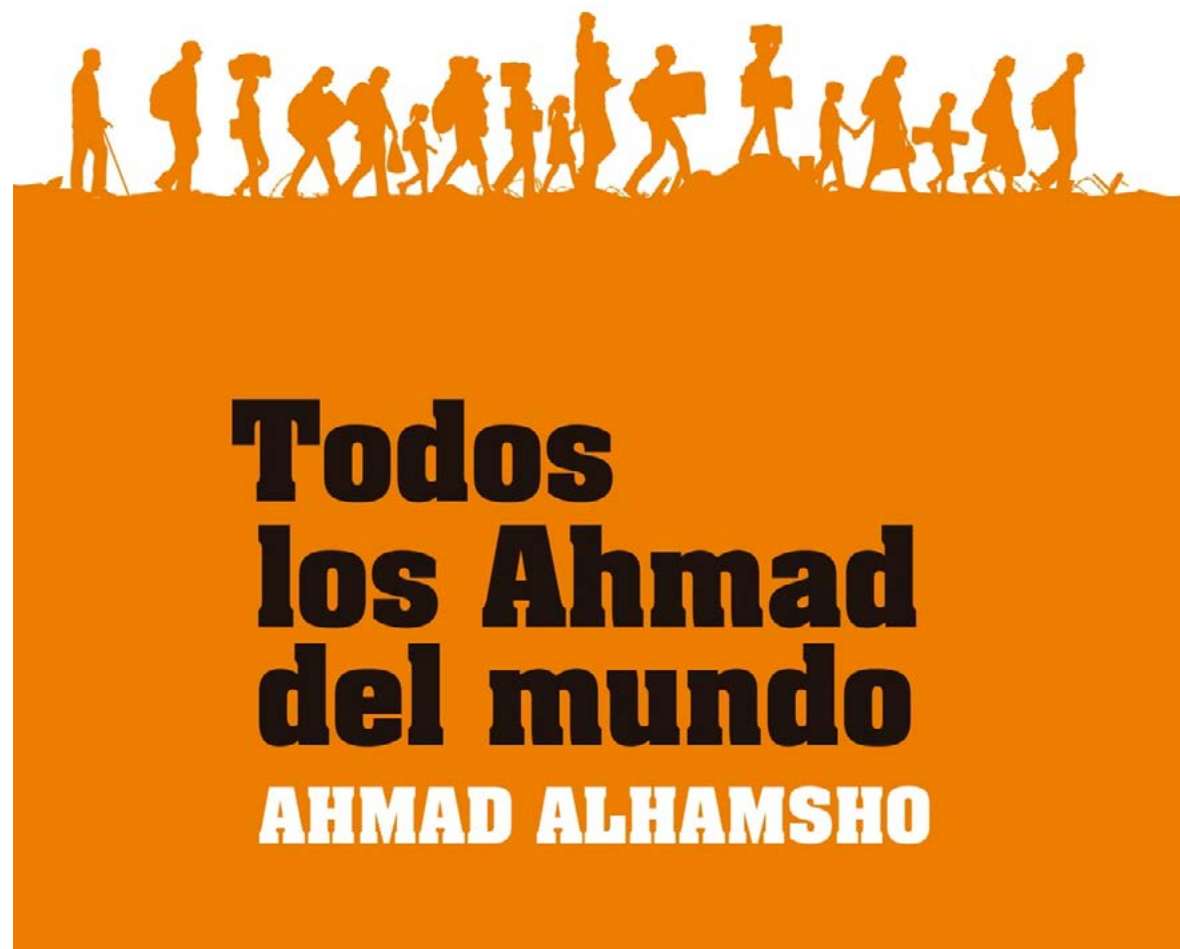
Comprar llibre: <https://www.tigredepaper.cat/ca/catalog/el-passador>

Todos los Ahmad del mundo, Ahmad Alhamsho, 2021 (+12 anys)

Enmig de la mar, assegut en una embarcació de plàstic plena de persones que cridaven, desesperades, Ahmad es va quedar mirant els ulls innocents del bebè que aguantava. Tornava a sentir la mort a prop i, aquesta vegada, estava convençut que ho anava a aconseguir.

Va néixer en el si d'una família amorosa, era feliç i volia ser actor. Va començar el servei militar als divuit anys, mesos abans que esclatés la guerra civil siriana l'any 2011. Una complicació mèdica li va salvar de l'exèrcit, però la seva vida ja havia canviat per sempre. Al seu voltant el món que coneixia s'enfonsava i aviat va haver de veure's obligat a fugir, deixant enrere a la seva família, els seus amics, el seu país i la seva vida. Es va exposar als perills d'una arriscada travessa i va estar a punt de morir al mar. Així va ser com es va convertir en refugiat, una paraula que encara l'acompanya i que ha marcat la seva existència. Aquesta és la història d'Ahmad. Es va embarcar en un viatge sense bitllet de tornada i va arriscar la seva vida a la recerca d'una existència digna. Una història real que continua repetint-se una vegada i una altra, amb finals moltes vegades tràgics. Avui, ell pot explicar la seva història. Molts altres no.

Comprar llibre: <https://www.plataformaeditorial.com/libro/9102-todos-los-ahmad-del-mundo>

AUDIOVISUALS

18+1, un jovent que camina (Agència Talaia) Capítols d'entre 9 i 13 min (+10 anys)

Les dades oficials parlen de més de 3.000 joves no acompanyats a Catalunya, però qui són? Què n'opina l'Aziz de ser un número més? Què diu la Yamna sobre el racisme? La sèrie documental *18+1* pretén ser un espai de diàleg i d'escolta, deu capítols temàtics per conèixer aquests joves que no són un acrònim, que tenen rostre, nom i sobretot, veu.

Què és el que més els agrada de Marroc? Quan i per què van decidir marxar? Com s'esperaven que seria Europa? Com és el seu dia a dia? Què opinen del racisme a Catalunya? Són moltes les preguntes que mai ningú no els fa, obviades rere titulars i estigmatització.

Un jovent que camina pretén fer-se lloc al país on ha arribat. Centres, DGAIA, tuteles i papers, però què passa el dia que les joves fan 18 anys? Després d'un trajecte migratori durant la infància i sense referents familiars, els murs invisibles d'Europa tornen a imposar-se.

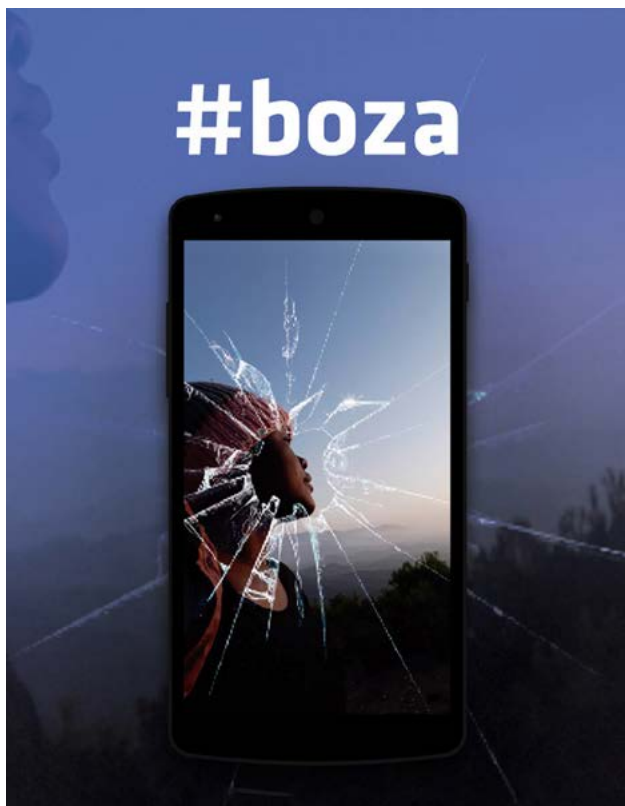
Veure capítols: <https://agenciatalaia.com/projectes/181/>

Vides deportades (Sònia Calvó, Joao França, Yeray S.Iborra) 36min (+12 anys)

Les deportacions són l'etapa menys visible de les migracions, però deixen cada any milers d'històries de vida escapçades. Més d'11.000 persones van ser deportades des de l'estat espanyol l'any 2019 perquè es trobaven en situació administrativa irregular. Aquesta mesura interromp projectes de vida i fa que les persones amenaçades per l'expulsió enfrontin una por constant. El reportatge "Vides deportades" transcorre entre el Senegal i Catalunya, i explica les històries de les persones que, d'una banda i de l'altra, viuen les conseqüències d'un sistema de polítiques migratòries que imposa l'amenaça de la deportació.

Veure documental: <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/30-minuts/vides-deportades/video/6080297/>

Boza (Anna Surinyach y Séverine Sajous) 17min (+14 anys)

Alhassane, Aminata, Mamadou, Mariam i Yahya expliquen en primera persona i amb les seves pròpies imatges com han arribat a Europa. Tots tenien un mateix objectiu, fer *boza*, però què significa aquesta paraula que es pronuncia en el moment d'arribar? Existeix en realitat? Quan es compleix de veritat el somni de *boza*? S'arriba algun dia? Un selfie en primera persona del plural sobre les migracions.

Veure curt: <https://www.filmin.es/corto/boza>

Eko 385 (Martí Albesa) 6min (+14 anys)

Són 385 les passes d'un adult que separen la porta del camp militar de Vasilika, de la porta d'Eko. Cada dia des de l'agost de 2016 centenars de persones, sobretot menors, fan aquest recorregut per sortir de l'infern on una Europa, sorda, cega i muda els ha condemnat a l'eterna espera.

A Eko, es troben amb un col·lectiu de gent que s'han afegit a crear una comunitat solidària amb ells i per a ells, i precisament això és el que fa diferent a la comunitat Eko de moltes alternatives. Dins aquest grup, no hi ha diferències -a l'hora de treballar- entre voluntaris i refugiats, tots per un i un per tots.

Més enllà dels camps (Martí Albesa, Xavi Sarrià i Feliu Ventura) 19min (+10 anys)

Després del primer reportatge EKO-Vasilika 385 sobre la Comunitat EKO i la situació de les persones en cerca de refugi al camp militar de Vasilika, va sorgir l'oportunitat de tornar a treballar al voltant d'aquesta comunitat a Atenes, on moltes de les persones havien estat re-allotjades. Xavi Sarrià i Feliu Ventura, de gira amb el seu espectacle *Llibres, Batalles, Cançons*, volien fer viatjar la seva música per trencar la rutina, teixir ponts i gaudir d'un llenguatge universal capaç d'enderrocar tots els murs invisibles però imponents que massa sovint s'aixequen entre persones. De la mà de la discogràfica Propaganda pel Fet, en Martí Albesa rebia la proposta de fer un seguiment audiovisual d'aquells dies de concerts, visites i abraçades que acabaria tenint forma de documental. Aquests actes van aplegar de nou amics i coneguts de la Comunitat Eko i van apropar la situació d'estancament de les persones en cerca de refugi a la societat valenciana i catalana.

Veure documental: <https://agenciatalaia.com/projectes/mes-enlla-dels-camps/>

Fugir per estimar i ser (Victor Yustres, Sònia Calvó i Victòria Oliveres) 33min (+10 anys)

Davant la criminalització que pateixen, moltes persones LGBTI del Marroc demanen protecció internacional a l'Estat espanyol i s'enfronten a un sistema d'asil ple d'obstacles. La comunitat gai, lesbiana i trans marroquina s'enfronta a vulneracions de drets i violències múltiples provinents de la llei, la família, la policia o els mitjans de comunicació. Algunes resisteixen des de la clandestinitat i d'altres només veuen l'asil com a sortida. Les persones migrants que arriben al Centre d'Estada Temporal d'Immigrants de Ceuta solen estar-s'hi més d'un any, esperant ser enviades a punts de la península. Qui busca asil per motius LGBTI es troba amb discriminacions i homofòbia. Finalment, l'asil de les persones LGBTI a l'Estat espanyol no sempre és fàcil, ja que el procés legal que han de superar per obtenir la protecció internacional sol ser lent i l'índex de denegació de sol·licituds és elevat.

Veure documental: <https://www.youtube.com/watch?v=64OJqNtdjY>

Tombes de sorra (Muzungu - Hibai Arbide Aza i Oriol Puig Cepero) 36min (+16 anys)

El desert del Sàhara s'ha convertit en el cementiri a cel obert més gran del món, inclús més que el Mediterrani. Milers de persones hi moren cada any intentant creuar les dunes per arribar a Europa. Les xifres oficials només són aproximacions, ja que el desert s'empassa els cossos i la sorra esborra les tombes. El reportatge s'endinsa al Sàhara per explicar les conseqüències de les polítiques europees al Níger, el país més pobre de la Terra, convertit de facto en l'altra frontera d'Europa.

Les polítiques migratòries de la UE diuen treballar pel benestar i els drets dels migrants, però el que es constata al terreny és que la repressió i la falta d'alternatives per moure's per vies legals i segures està comportant el deteriorament de les condicions del trajecte i també potencia les xarxes de tràfic informal de persones a zones com la del Sahel. La gent, doncs, segueix movent-se, però cada vegada més de forma clandestina, i aquesta irregularitat comporta més vulneració de drets humans, tant a Algèria i Líbia com al Níger. La UE, per tant, intenta erigir murs en ple desert, però només recull tombes de sorra. Perquè, com diu en Saidjio des d'Agadez, "Europa pot seguir obsessionada per crear murs fins al cel, però sigui com sigui aconseguirem superar-los".

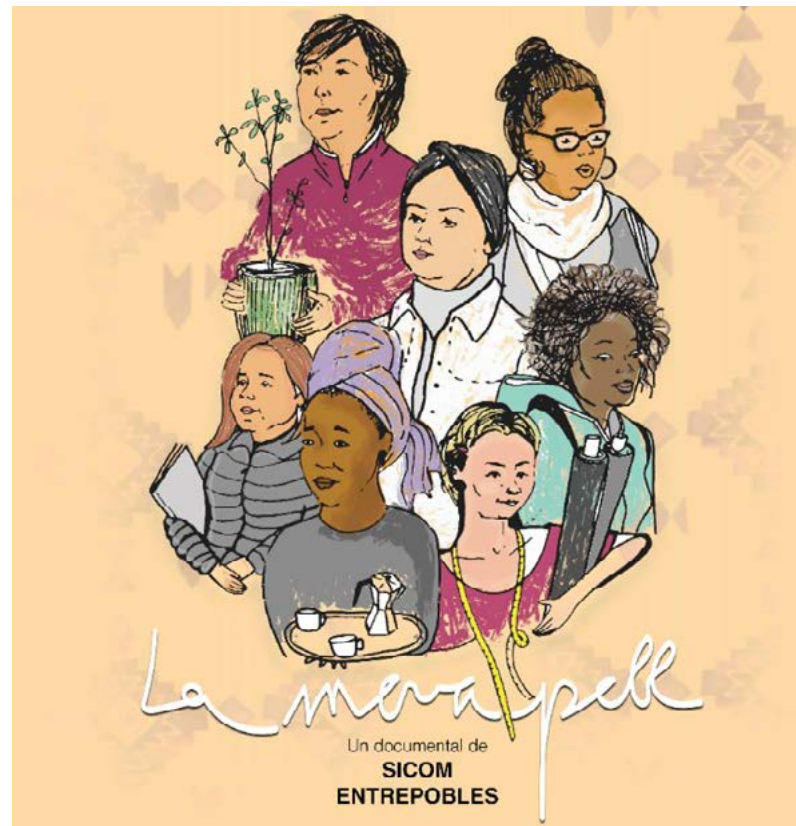
Veure reportatge: <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/30-minuts/tombes-de-sorra/video/6138983/>

La llum d'Elna (Sílvia Quer i Margarita Melgar) 1h 36min (+12 anys)

Sèrie documental ambientada a la Catalunya Nord durant l'estiu de 1942. Narra la proesa d'Elisabeth Eidenbenz, fundadora de la Maternitat d'Elna, que, juntament amb les seves col·laboradores, va tornar la dignitat a les dones embarassades dels camps d'internament d'Argelers i Ribesaltes de la França de Vichy.

Estiu de 1942. El nazisme domina gairebé tot el continent. Als refugiats republicans que van arribar a França després de la caiguda de Barcelona el 1939, se'ls han ajuntat jueus, gitanos i comunistes que malviuen en els camps d'internament, presoners del govern de Vichy. Elisabeth Eidenbenz, al capdavant de la Maternitat d'Elna, rescata les embarassades d'aquests camps perquè puguin donar a llum en unes condicions dignes i els procura una feina i un futur.

Veure producció: <https://www.ccma.cat/tv3/la-llum-delna/>

La meua pell (SICOM i Entrepobles) 1h 33min (+14 anys)

'La meua pell' és el relat de vuit dones valentes amb arrels, identitats, orígens i sabers diferents. Dones que han viscut l'experiència del procés migratori en primera persona. Dones que han deixat el seu país buscant un futur a Europa i que, moltes d'elles, encara l'estan buscant a causa dels incompliments dels Estats membres de la UE en un mar de "fronteres invisibles". El documental 'La meua pell' reivindica el dret a migrar posant-nos a la pell de vuit dones que han exercit el seu dret a la lliure mobilitat i reflexiona sobre la migració. Posa el focus en l'acollida des del punt de vista de la dona com a supervivent d'una doble discriminació, com a migrant i com a dona.

Veure documental: <https://lamevapell.cat/>

El viatge de Saïd (Coke Riobóo) 12min (+18 anys)

Said, un nen marroquí, creua l'Estret. A l'altre costat, al país de les oportunitats, descobreix que el món no és tan maco i perfecte com li havien explicat. *El viatge de Saïd* està rodat amb plastilina servint-se de la tècnica del stop motion i amb una càmera Super8 i va guanyar un premi Goya el 2007 al millor curtmetratge d'animació.

Veure curt: <https://vimeo.com/16037500>

Vídeo sensibilització escoles Open Arms 4min (+10 anys)

Vídeo on l'ONG Proactiva Open Arms mostra la seva tasca de rescat al mar Mediterrani així com els motius que duen a milers de persones a migrar cap a Europa.

Veure vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=tkCL-a2VLkl>

Marwa. Pequeña y valiente (Dina Naser) 1h 25min (+8 anys)

La petita Marwa viu en un camp de persones refugiades des que va fugir amb la seva família siriana. Dina Naser segueix la vida quotidiana de Marwa, un esperit viu i obert que no comprèn parets ni barrots. El pas de la infància a l'edat adulta portarà a enfrontar nous desafiaments per a sobreviure en un entorn on, malgrat tot, la vida continua.

Marwa s'ha adaptat a la vida en el camp, té amics amb els quals jugar i va a l'escola. Però quan el seu germà gran és interrogat per les autoritats sobre la seva associació amb militants extremistes, xoca amb una nova realitat: la seva vida "assentada" fa un gir immens que la farà qüestionar algunes certeses. Durant quatre anys, l'encant, el positivisme i la determinació de la protagonista van captivar a la cineasta, qui va veure en ella, un testimoni inspirador de resistència, supervivència i esperança.

Més info: <https://docsbarcelona.com/pellicules/marwa-petita-i-valenta>

Demandar cessió del documental: <https://docsbarcelona.com/distribucio/contacta>

ALTRES PROJECTES

Campanya *Siguem refugi* (a partir de 12 anys)

Siguem refugi és una campanya del Fons Català de Cooperació pel Desenvolupament emmarcada en el Dia Mundial de les Persones Refugiades (20J) que incideix en les condicions de vida precàries i el tractament immoral que reben milions de persones refugiades i desplaçades al món per no tenir accés a vies legals i segures que els permetin migrar amb dignitat. Aquesta situació genera l'existència de rutes de fugida mortíferes i espais d'acollida temporal on es menysté la vida.

Al web de la campanya es pot trobar informació sobre 17 camps de persones refugiades: Assentaments informals, frontera Bòsnia-Croàcia; Assentaments informals, frontera Sèrbia-Hongria; Camp d'Arbat, Kurdistan; Camp de dadaab, Kènia; Camp de Karatepe 2 a Lesbos, Grècia; Camp de Kutupalong, Bangladesh; Camp de Sayam Forage, Níger; Camp de Shatila, Líban; Camp de Shu'fat, territoris palestins ocupats; Camp de Za'atari, Jordània; Campament sahrauís de Tindouf, Algèria; Centres de detenció de Líbia; El tap del Darién, Panamà; Khyber Pakhtunkhwa, Pakistan; Persones desplaçades a Iemen; Tapachula, Mèxic; i Tenerife - Macrocampament Las Raíces.

De cada camp es pot trobar el mapa, testimonis, conflictes associats a la zona, informació sobre la vida als camps, actors implicats, projectes vinculats del Fons Català i informació complementària.

Web: <http://siguemrefugi.org>

Revista Bayana (a partir de 16 anys)

Baynana és un mitjà online bilingüe -en àrab i espanyol- que aposta pel periodisme social i de servei públic. La revista aspira a oferir informació d'utilitat a la comunitat arabòfona a Espanya i, al mateix temps, bastir ponts entre les persones migrants, refugiades i espanyoles d'origen estranger, i la resta de la societat.

Web: <https://baynana.es/es>

Now You See Me Moria (a partir de 12 anys)

Des d'agost de 2020, un refugiat afganès que viu en el camp de Moria, a Lesbos (Grècia), i una editora fotogràfica establerta als Països Baixos han estat recopilant fotos i compartint històries que documenten la vida al camp. Per a que tothom veiés com era la vida a Moria van obrir el compte d'Instagram @now_you_see_me_moria. Més endavant es van unir al projecte un noi refugiat sirià i un altre d'afganès. Now You See Me Moria és un intent de sensibilitzar a la gent de tota Europa sobre la situació que viuen les persones atrapades a Moria. Moltes de les històries a Moria han sigut explicades pels mitjans, però les impulsores del projecte denuncien que no ha canviat res. Ara, però, la visibilitat s'ha reduït dràsticament perquè als periodistes i fotògrafs no se'ls permet entrar en el nou campament, mentre que als treballadors de les ONG se'ls ordena no fer fotografies. "La visibilitat és clau per a invocar el canvi", expliquen des de Now You See Me Moria. En un esforç de col·laboració, "volem confrontar als ciutadans i als polítics amb el resultat de la fallida política migratòria europea. Necessitem un canvi!", asseguren.

Web: <https://nowyouseememoria.eu>

Xarxes: https://www.instagram.com/now_you_see_me_moria

Relacionat: <https://radio.lacasaencendida.es/programas/now-you-see-me-moria>

Entre Terres (a partir de 9 anys)

Es tracta d'una [guia educativa](#) de Servei Civil Internacional de Catalunya i Stop Maremortum sobre migracions a la Mediterrània. L'objectiu d'aquest material és dotar d'eines les entitats educatives, les escoles i els instituts per tal d'abordar la temàtica de les persones refugiades amb les persones joves i infants, des d'una perspectiva de construcció de pau i de transformació social. Justament, el nom del recurs pretén rescatar el significat etimològic de la paraula *mediterrània* (*mediterraneus*) i una visió del vell *Mare Nostrum* com a espai d'intercanvi, de comunicació i de trobada.

Web: <https://entretterres.org>

Càpsules per la justícia global (a partir de 12 anys)

Les càpsules per la justícia global són un seguit de recursos formatius pensats per a entendre el món en relació a les desigualtats globals, els conflictes, les discriminacions i vulneracions de drets, però també les respostes de la societat civil des de la noviolència.

Quins conflictes armats estan generant desplaçaments forçats i migracions arreu del món? Què són els processos de racialització i quin impacte tenen en el racisme, la discriminació i l'exclusió social? Com és la fotografia ètica i com es transforma en una eina de transformació social? Aquestes càpsules han estat desenvolupades pel Servei Civil Internacional de Catalunya en col·laboració amb l'[Escola de Cultura de Pau](#), l'[Etnogràfica](#), l'[Observatori del deute en la Globalització](#) (ODG), [Fotomovimiento](#) i el [GRITIM UPF](#).

Web: <https://www.scicat.org/capsules-per-la-justicia-global>

AfroFemKoop (a partir de 16 anys)

AfroFem Koop és un projecte d'iniciativa social i solidària creat amb l'objectiu de promoure el desenvolupament social, cultural, polític i econòmic de les dones i identitats no binàries adultes, joves i nenes afrodescendents. La seva filosofia és crear comunitat compartint, debatent, divulgant i donant suport al desenvolupament de les dones negres tant en el pla virtual com en el presencial. Dins del projecte de cooperativa AfroFem Koop, els beneficis de la activitat s'inverteixen en projectes d'apoderament de les dones i identitats no binàries afrodescendents.

Informació: <https://www.ateneulh.coop/afrofem-koop>

Xarxes: <https://www.instagram.com/afrofemkoop>

Diccionari d'icones sobre la migració i refugiats (a partir de 8 anys)

Aquest diccionari del Service Civil International dota al professorat i equip d'educadors i educadores un conjunt de 61 icones -dibuixos simplificats- que permeten visualitzar en pocs segons conceptes com: persona refugiada, persecució, migració, discriminació, integració, etc. Les icones són fàcils de redibuixar i no necessiten habilitats artístiques - literalment tothom pot copiar-los.

Web: https://sci.ngo/wp-content/uploads/Resources/Our-publications/Go-Visual-Icon-Dictionary-2nd-edition-en_compressed.pdf

Joc Fronteres Invisibles (a partir de 6 anys)

Es tracta d'un projecte educatiu que trenca murs mitjançant el diàleg i la comprensió dels problemes reals que ens envolten. Concretament, se centren a treballar les migracions i tot el que se'n desprèn d'aquestes. A través d'un joc de taula, l'equip va a les aules i als espais educatius del país cercant establir un diàleg que permeti els infants i els joves entendre la complexitat de les discriminacions que socialment es perpetuen. A partir d'un joc de taula, es posa de relleu la realitat amb la qual una persona migrant es troba quan arriba a l'Estat espanyol. Després d'entendre de les traves burocràtiques a les quals s'exposa i de comprendre la brutalitat social a la qual és sotmesa, es crea un espai de debat on poder dialogar sobre tot allò exposat.

Web: <https://fronteresinvisible.wixsite.com/frinvisibles>

Taller Les Fronteres d'Avui (a partir de 11 anys)

A partir de l'experiència a diversos punts migratoris des de 2016, l'Agència Talaia ofereix una exposició en la que presenta una fotografia global de la situació migratòria d'entrada a Europa. Amb aquest taller, s'identifiquen les principals rutes, els murs i els punts fronterers calents per on arriben persones de diversos orígens. Es coneixen processos migratoris de joves i les seves vivències durant el trajecte i en la seva destinació. L'objectiu del taller és oferir informació poc coneguda per potenciar l'esperit crític i el coneixement sobre el continent en què vivim tot fent un mapa global en matèria fronterera.

Més informació: <https://agenciatalaia.com/formacio/>

Visites guiades per a escoles al World Press Photo (a partir de 8 anys)

La fundació Photographic Social Vision ofereix cada any visites guiades per a escoles i centres educatius a l'exposició fotogràfica World Press Photo que se celebra a Barcelona. L'objectiu d'aquestes visites es despertar preguntes sobre situacions arreu del món i despertar la mirada crítica vers temes universals a través del fotoperiodisme i la fotografia documental.

Photographic Social Vision defensa la **fotografia com a via de transformació personal i social**. A les seves activitats s'utilitza la fotografia com a eina per informar, expressar, interrogar, emocionar i integrar valors, fomentant l'aprenentatge creatiu a través de l'experiència.

La seva metodologia està basada en la bona comprensió de la multitud d'imatges a les que ens exposem cada dia, està enfocada cap a la transmissió d'habilitats per a la creació i lectura d'imatges, la comunicació visual, i la presa de consciència de l'impacte que té la fotografia en l'individu i l'entorn.

Web: <https://www.photographicsocialvision.org/worldpressphotobarcelona/ca>

LLISTES I RECURSOS JA CREADES ANTERIORMENT I QUE RECOMANEM

Fundesplai, 10 curmetratges sobre migracions i refugi:

<https://escoles.fundesplai.org/blog/lleure/10-curtmetratges-sobre-migracions-i-refugi-per-lescola-o-lesplai/>

Fundesplai, 100 contes i novel·les sobre migracions i refugi:

<https://escoles.fundesplai.org/blog/recursos/100-contes-i-novel·les-per-a-infants-i-joves-sobre-migracions-i-refugi/>

CEAR: llibres sobre migracions i refugi:

<https://www.cear.es/libros-sobre-migracion-refugio/>

20 DE JUNY

**SIGUEM
REFUGI**
PER UN MÓN SENSE CAMPS

#SiguemRefugi
siguemrefugi.org